
HOVEDINSTRUKS

for Fiskeridirektoratet

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet

22. desember 2025

1.	Innledning.....	3
2.	Nærings- og fiskeridepartementet og andre departementers overordnede ansvar.....	3
3.	Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag, ansvar og myndighet.....	4
3.1	Samfunnsoppdrag og overordnet ansvar.....	4
3.2	Regelverk og delegert myndighet.....	4
3.3	Hovedoppgaver	5
3.4	Andre oppgaver	7
3.5	Samhandling og grenseflater til annen forvaltning	8
4.	Virksomhetens organisering og ledelse.....	9
5.	Virksomhetens interne styring	9
5.1	Økonomisystem, regnskapsføring og -rapportering.....	9
5.2	Risikostyring	10
5.3	Internkontroll og internrevisjon	10
5.4	Informasjonssikkerhet	10
5.5	Evalueringer.....	10
6.	Sikkerhet og beredskap	11
6.1	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	11
6.2	Informasjonssikkerhet	11
6.3	Internkontroll og varsling av sikkerhetstruende hendelser.....	11
7.	Styringsdialog	11
7.1	Strategier	12
7.2	Tildelingsbrev	12
7.3	Årsrapport	12
7.4	Rapportering gjennom året	12
7.5	Møter og annen kontakt i styringsdialogen.....	12
7.6	Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen.....	13
7.7	Høringsuttalelser	13
8.	Særskilte føringer om kommunikasjon og om kontakt med folkevalgte organer, andre departementer mv.	13
8.1	Kommunikasjon	13
8.2	Ekstern kommunikasjon	13
8.3	Kontakt med Stortinget eller andre folkevalgte organer.....	13
8.4	Kontakt med andre departementer	14
9.	Styring og forvaltning av eierinteresser	14

1. Innledning

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 22.12.2025 i medhold av reglement for økonomistyring i staten § 3, og trer i kraft fra 1. januar 2026.¹ Instruksen erstatter tidligere hovedinstruks for styringen av Fiskeridirektoratet fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 25.06.2014.

Fiskeridirektoratet er et ordinært forvaltningsorgan under Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Det innebærer at direktoratet er en del av staten som juridisk person, styres ved instruksjon, er bevilgningsfinansiert (bruttobudsjettet), kontrolleres av Riksrevisjonen og er underlagt det statlige bevilgningsreglementet.

Økonomi- og virksomhetsstyringen i Fiskeridirektoratet skal følge reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt reglementet), bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt bestemmelsene) og rundskriv fra Finansdepartementet, med de tilføyelser og presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, men gjelder i sin helhet.

Formålet med instruksen er å beskrive hvordan myndighet og ansvar er fordelt mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet og spesifisere Fiskeridirektoratets formål, ansvar og myndighet nærmere, inkludert relevante grenseflater til andre statlige virksomheter. Instruksen omtaler også langsiktige krav og forventninger til virksomhetens interne styring og systemer, og hvordan styringsdialogen mellom departementet og etaten skal innrettes. Instruksens punkt 6 gir ytterligere føringer om ekstern kommunikasjon og om kontakt med folkevalgte organer, andre departementer mv.

Fiskeridirektoratets mål og prioriteringer for det enkelte år fremgår av de årlige tildelingsbrevene. Brevene gjentar ikke myndighet og ansvar etter instruksen her, men spesifiserer prioriteringer, konkrete oppdrag utover de faste oppgavene, og nærmere spesifiserte rapporteringskrav.

2. Nærings- og fiskeridepartementet og andre departementers overordnede ansvar

Fiskeri- og havministeren har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for Fiskeridirektoratet. Den løpende etatsstyringen av direktoratet er delegert til fiskeriavdelingen i NFD, som også har ansvaret for fiskeriforvaltningen. Havbruksavdelingen i NFD har ansvaret for akvakulturforvaltningen.

Fiskeri- og havministeren har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for akvakulturloven, deltakerloven, havressurslova og lov om Norges økonomiske sone, som er sentrale i Fiskeridirektoratets myndighetsutøvelse.

Finansministeren har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for Priserådet for havbruk. Rådet er faglig uavhengig, men er administrativt underlagt Finansdepartementet. Fiskeridirektoratet er administrativt underlagt Finansdepartementet i oppgaven som sekretariat og klageinstans for rådet.

¹ Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten omtales samlet som økonomiregelverket.

Finansdepartementet kan ikke instruere Fiskeridirektoratet ved behandling av klager på Prisrådets vedtak, verken generelt eller i enkeltsaker.

Energiministeren har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for erstatningsnemndene etter petroleumsloven. Fiskeridirektoratets oppgaver som sekretariat for disse er underlagt Energidepartementets faglige styring.

Utenriksministeren har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for Fiskeridirektoratets oppgaver knyttet til godkjenning av utenlandske forskningstokt i norske farvann.

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede ansvar følger reglementet § 4 og bestemmelsene pkt. 1.3.

Nærings- og fiskeridepartementet har alminnelig instruksjonsmyndighet overfor Fiskeridirektoratet med unntak for saksområdene nevnt over, hvor andre statsråder har konstitusjonelt ansvar.

Nærings- og fiskeridepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Fiskeridirektoratet i førsteinstans.

3. Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag, ansvar og myndighet

3.1 Samfunnsoppdrag og overordnet ansvar

Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag er å fremme verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig forvaltning av marine ressurser og marint miljø.

Fiskeridirektoratet skal forvalte relevant regelverk for fiskeri og akvakultur og medvirke til at regelverket etterleves.

Fiskeridirektoratet skal gi råd til Nærings- og fiskeridepartementet på etatens fagområder. Staten skal gi departementet bistand iht. de bestillinger og frister departementet setter.

3.2 Regelverk og delegert myndighet

Følgende lover er sentrale i Fiskeridirektoratets myndighetsutøvelse:

- Lov om akvakultur (akvakulturloven)
- Lov om forvaltning av marine ressursar (havressurslova)
- Lov om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven)
- Lov om førstehandsomsetning av viltlevande marine ressuras (fiskesalgslagslova)
- Lov om Norges økonomiske sone (økonomiske soneloven)

Fiskeridirektoratets myndighetsutøvelse skal følge delegert myndighet og nærmere instruks fra Nærings- og fiskeridepartementet når slike er fastsatt. En oppdatert oversikt over delegasjonsbrev og instruks skal ligge i et digitalt vedlegg til instruks og være publisert på regjeringen.no.

Fiskeridirektoratet er delegert myndighet til å endre en rekke forskrifter hjemlet i havressurslova.

Fiskeridirektoratet har innsigelseskompetanse i plansaker etter plan- og bygningsloven i saker som gjelder fiskeri, tang- og tarehøsting.

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak fylkeskommunen fatter etter forskrifter med hjemmel i akvakulturloven, for vedtak fattet av Prisrådet for havbruk, for inndragningsvedtak fattet av fiskesalgslagene og for vedtak Garantikassen fatter med hjemmel i forskrifter om garantilott, CO₂-kompensasjon og enkelte andre forskrifter om midlertidige tilskuddsordninger.

Budsjettmessige og administrative fullmakter fremgår av de årlige tildelingsbrevene.

3.3 Hovedoppgaver

3.3.1 Nasjonal og internasjonal regelverksutvikling

Fiskeridirektoratet skal løpende vurdere behov for regelverksendringer innen sine fagområder og gi råd til departementet om dette. Videre har etaten ansvar for å oppdatere og forbedre regelverk der myndigheten til å fastsette forskrifter er delegert til Fiskeridirektoratet.

Forslag til endret regelverk skal utredes iht. utredningsinstruksen.

Fiskeridirektoratet skal følge med på og bidra til relevant internasjonal regelverksutvikling. Etaten har et selvstendig ansvar for å fange opp behov for praksis- og regelverksendringer som følge av avgjørelser i nasjonale og internasjonale domstoler.

Fiskeridirektoratet skal bidra i det internasjonale samarbeidet om ressursforvaltning og i relevante havmiljøprosesser. Det inkluderer arbeidet i den norsk-russiske fiskerikommisjon, øvrige bilaterale og multilaterale forhandlinger og deltakelse i internasjonale fiskeriforvaltningsorganisasjoner der Norge er medlem, samt arbeid i internasjonale havmiljøorganisasjoner.

Fiskeridirektoratet skal også bistå Nærings- og fiskeridepartementet i arbeidet med andre internasjonale konvensjoner når dette er påkrevet for å ivareta direktoratets ansvarsområde.

3.3.2 Regelverksforvaltning, tilsyn og kontroll

Fiskeridirektoratet skal sørge for god veiledning og likebehandling av sine brukere. Søknader om ulike typer tillatelser skal behandles innenfor fastsatte tidsfrister og i henhold til gjeldende regler og instruksjer.

Fiskeridirektoratet er delegert tilsynsmyndighet etter akvakulturloven § 21, og har således et forvalteransvar overfor alle bestemmelsene i akvakulturloven².

Fiskeridirektoratets kontrollansvar på fiskerisiden gjelder havressursloven og all annen lovgivning om deltakelse i, leting etter og uttak, omsetning, produksjon, innførsel og utførsel av viltlevende marine ressurser, jf. havressursloven § 44.

Direktoratet har også ansvar for å utvikle fiskerikontrollsamarbeidet med andre land og gjennomføre kontroll innenfor fastsatte kontrollavtaler.

² Jf. delegasjonsbrev fra Fiskeri- og kystdepartementet 10. januar 2005.

Tilsyns- og kontrollarbeidet skal være kunnskapsbasert og forebyggende i sin innretning; der faktisk kunnskap om etterlevelse i næringene og risikovurderinger er viktige elementer. Tilsyn, kontroll og kriminalitetsforebyggende arbeid skal skje i et nært samarbeid med politiet og relevante tilsyns- og kontrolletater.

3.3.3 Utvikle kunnskapsgrunnlaget for fiskeri- og havbruksforvaltningen

Havressurslovens formål og forvaltningsprinsipp legger rammene for fiskeriforvaltningens tiltak, og krever at Fiskeridirektoratet baserer sin forvaltning på oppdatert kunnskap om status og utvikling for bestander, havmiljø, klima og økosystemer og fiskeflåtens aktiviteter og lønnsomhet.

Tilsvarende må Fiskeridirektoratet ha kunnskap om status og utvikling i havbruksnæringen og det omkringliggende miljø, inkludert overvåkning og dokumentasjon av rømmings- og miljøsituasjonen i havbruksnæringen.

Direktoratet skal inkludere klima- og naturhensyn i sin rådgivning og forvaltning med sikte på å redusere negative konsekvenser av klimaendringene for fiskeri- og havbruksnæringen, og redusere de marine næringenes fotavtrykk på klima- og natur.

Fiskeridirektoratet skal ikke selv forske, men bidra til at fiskeri- og havbruksforvaltningen bygger på forskningsbaserte råd, gode risikovurderinger og virkningsanalyser. I dette arbeidet skal direktoratet samarbeide med relevante forskningsinstitusjoner, direktorater, fylkeskommuner, kommuner m.fl. Fiskeridirektoratet skal identifisere kunnskapsbehov og gi tilrådninger til departementet om behov for forskning innenfor sitt sektoransvar.

Fiskeridirektoratet skal bidra i arbeidet med utvikling og revisjon av forvaltningsstrategier for viltlevende marine ressurser. Direktoratet skal i den forbindelse delta i relevante møter og prosesser i Det internasjonale havforskningsrådet (ICES).

Direktoratet skal også bidra inn i relevant arbeid i OECD.

3.3.4 Marin arealforvaltning

Fiskeridirektoratet skal benytte sin innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven til å jobbe for å beskytte gyteområder, oppvekstområder og fiskefelt mot negativ påvirkning fra annen virksomhet.

Fiskeridirektoratet skal gjennom høringssvar, god formidling av data i kart og annen kunnskapsformidling bidra til gode beslutningsgrunnlag i andre statlige forvaltningsorgan, fylkeskommuner og kommuner, i saker som påvirker fiskeriene og akvakulturnæringen.

Fiskeridirektoratet skal delta i arbeidet med de helhetlige forvaltningsplanene for norske havområder og i arbeidet med vannforskriften.

3.3.5 Digitale løsninger og informasjonsforvaltning

Fiskeridirektoratet er avhengig av å hente inn og bruke store mengder informasjon i arbeidet med å løse samfunnsoppdraget. Fiskeridirektoratet må derfor utvikle og drifte en betydelig mengde digitale løsninger, inkludert karttjenester og en rekke registre.

Fiskeridirektoratet skal ha god informasjonsforvaltning, som skal bidra til at etaten finner, bruker, forstår og deler egne data.

Direktoratets digitalisering og informasjonsforvaltning skal være i tråd med de til enhver tid gjeldende standarder nedfelt i digitaliseringsrundskrivet.

Fiskeridirektoratet skal formidle relevante fiskeri- og havbruksdata i brukervennlige kartløsninger i henhold til gjeldende standarder og krav til geodataforvaltning.

Fiskeridirektoratets arbeid med karttjenester skal være koordinert med andre offentlige tilbydere av kartdata for kyst og hav, og fellesløsninger gjennom BarentsWatch søkes der det vil gi bedre tjenester og mer effektiv ressursbruk.

Fiskeridirektoratet har ansvar for forvaltningsdelen av Akvakulturregisteret og skal oppfylle forpliktelsene i akvakulturregisterforskriften § 5.

3.3.6 Offisiell statistikk

Fiskeridirektoratet har ansvar for å produsere og formidle offisiell statistikk innen fiskeri og akvakultur i henhold til det til enhver tid gjeldende "Nasjonalt program for offisiell statistikk". Statistikken skal utarbeides i henhold til rammene i statistikkloven og retningslinjene for europeisk statistikk. Fiskeridirektoratet skal ivareta norske fiskeri- og akvakulturrelaterte rapporteringsforpliktelser til Statistisk sentralbyrå og internasjonale organisasjoner.

3.4 Andre oppgaver

3.4.1 Fiskeforsøk og utvikling

Fiskeridirektoratet skal bidra til at det tas i bruk mer selektive og klima- og miljøvennlige redskaper i fisket. Direktoratet kan utføre forsøk i egen regi med sikte på implementering av nytt regelverk.

3.4.2 Redusere marin forøpling fra fiskeri- og havbruksnæringene

Fiskeridirektoratet har sammen med bl.a. Miljødirektoratet og kommunene et ansvar for å redusere marin forøpling fra fiskeri- og havbruksnæringene. Direktoratet skal arbeide for å forebygge marin forøpling fra næringene og bidra til gode systemer for opprydding av tapte fiskeredskap mv. i nært samarbeid med øvrige myndigheter på området.

3.4.3 Tilskuddsforvaltning

Direktoratet skal utøve sin tilskuddsforvaltning i overensstemmelse med §8 i økonomireglementet, kap. 6 i bestemmelsene om økonomistyring i staten og det fastsatte regelverket for den enkelte ordning.

De årlige tildelingsbrevene presiserer ansvaret for tilskuddsforvaltning for det enkelte år i tråd med Stortingets budsjettvedtak.

3.4.4 Kapasitetsjustering i havbruksnæringen

Fiskeridirektoratet skal bistå departementet i arbeidet med å justere produksjonskapasitet i havbruksnæringen, i tråd med gjeldende regelverk. Dette innebærer blant annet tildeling av ny produksjonskapasitet gjennom fastpris og/eller auksjon.

3.4.5 Sekretariatsoppgaver

Fiskeridirektoratet skal ivareta sekretariatsfunksjonen i Priserådet for havbruk, som er underlagt Finansdepartementet.

Fiskeridirektoratet skal også ivareta sekretariatsfunksjonen for erstatningsnemndene etter petroleumsloven.

Direktoratet skal ivareta sekretariatsoppgaver for Fjordfiskerinemnda. Direktoratet kan også bli pålagt å ivareta andre sekretariatsoppgaver i nasjonale eller internasjonale samarbeidsfora ved behov.

3.4.6 Bistand

Fiskeridirektoratet skal bidra med sin fagkompetanse i utviklingssamarbeidet med andre land. Arbeidet reguleres gjennom en samarbeidsavtale med Norad, og finansieres i sin helhet av Norad. Omfang og prioriteringer avklares med Nærings- og Fiskeridepartementet.

3.5 Samhandling og grenseflater til annen forvaltning

3.5.1 Kunnskapsstøtte

Fiskeridirektoratet skal hente kunnskapsstøtte fra Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet innenfor bevilgningene disse mottar fra Nærings- og fiskeridepartementet. Det bør så langt det er hensiktsmessig inngås avtaler med forskningsinstitusjonene om innretningen av forvaltningsstøtten. Større nye oppdrag avklares i de årlige tildelingsbrevene.

Fiskeridirektoratet kan også, innenfor NFDs tilskudd til Nofima, bestille næringsøkonomiske vurderinger av nye forvaltningstiltak fra Nofima, samt be om bistand med andre aktuelle utredninger og forvaltningsråd i tilknytning til fiskeri- og akvakulturforvaltningen. Slike oppdrag må avklares med departementet i forbindelse med utarbeidingen av det årlige tilskuddsbrevet til Nofima.

3.5.2 Samhandling med annen forvaltning

Fiskeridirektoratet skal søke samarbeid med relevante statlige virksomheter, salgslagene og fylkeskommunal og kommunal forvaltning når dette kan gi en mer effektiv oppgaveløsning.

Direktoratet skal søke å samordne regelverk, rapporteringskrav, tjenester og tilsyn med næringene med andre relevante etater når dette er mulig, og sørge for at dataflyt mellom offentlige etater fungerer mest mulig sømløst.

Fiskeridirektoratet kan veilede generelt innenfor fylkeskommunenes ansvarsområde på akvakultur, men har ikke instruksjonsmyndighet overfor fylkeskommunene.

3.5.3 Nærmere om delt ansvar og samarbeid om marint miljø

Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet, Kystverket, Sjøfartsdirektoratet og kommunene er miljømyndigheter for det marine miljø. De ulike myndighetene må ha god dialog om arbeidsdeling og nødvendige avklaringer.

Fiskeridirektoratet er en av miljømyndighetene for akvakultur. Direktoratet har forvaltningsansvar for rømming av fisk og gyting i merd. Miljødirektoratet har forvaltningsansvar for forurensing, herunder utslipp av næringssalter og organisk materiale. De regulatoriske tiltakene for overvåking og begrensning av utslipp er delt mellom flere myndigheter, herunder Fiskeridirektoratet. Ansvar for utslipp av legemidler og de regulatoriske tiltakene for overvåking og begrensning av utslipp av legemidler er delt mellom Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet.

4. Virksomhetens organisering og ledelse

Fiskeridirektøren er Fiskeridirektoratets øverste leder. Fiskeridirektøren tilsettes av Nærings- og fiskeridepartementet i et seksårig åremål med mulighet for forlengelse i ytterligere seks år. Departementet avgjør alle saker knyttet til fiskeridirektørens arbeidsforhold.

Fiskeridirektøren har ansvar for at direktoratets interne styring følger kravene i økonomiregelverket.

Fiskeridirektøren fastsetter direktoratets interne organisering. Fiskeridirektøren må løpende vurdere tilpasninger i organisasjonen for å sikre en god og effektiv oppgaveløsning. Departementet skal varsles tidlig dersom etaten utreder organisatoriske endringer av større omfang. Eventuell omlokalisering eller nedleggelse av organisatoriske enheter skal forelegges departementet³. I lokaliseringsspørsmål skal direktoratet legge til grunn retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon og egne retningslinjer for den konkrete plasseringen i senterområder og for leie av bygg⁴.

5. Virksomhetens interne styring

Virksomhetsstyring er å fastsette mål, prioritere, planlegge og budsjettere ressurser, følge opp og rapportere resultater og ressursbruk og bruke informasjonen til læring og forbedring slik at målene nås på en effektiv måte.

5.1 Økonomisystem, regnskapsføring og -rapportering

Direktoratets økonomisystem skal være tilpasset virksomhetens og departementets behov for styrings- og regnskapsinformasjon, og tilrettelagt for obligatorisk rapportering og kontroll. Fiskeridirektoratet skal utarbeide et virksomhetsregnskap etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS), jf. rundskriv R-114. Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og oppgavepliktige tilleggssytelser til direktør.

³ Gjelder ikke for arbeidsplasser som er klart tidsavgrensede eller ved flytting innenfor samme kommune ifm. at leiekontrakt utgår. Departementet skal likevel informeres om slik flytting/nedleggelse. Den til en hver tid gjeldende instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder.

⁴ Jf. Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging av 26. september 2014, Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlige sivil sektor av 20. januar 2012 og Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg av 17. desember 2015.

5.2 Risikostyring

Risikostyring skal være en integrert del av virksomhetsstyringen. Direktoratet skal årlig utarbeide risikovurderinger om strategiske og operasjonelle risikoer knyttet til de mål og resultater som virksomheten har ansvar for, og iverksette risikoreduserende tiltak der risikoen vurderes å være for høy. Gjenværende risiko etter tiltak skal vurderes, og virksomheten skal ta stilling til om denne risikoen er akseptabel eller ikke. I forbindelse med større utviklingstiltak eller endringer, skal virksomheten gjennomføre særskilte risikovurderinger.

5.3 Internkontroll og internrevisjon

Direktoratet skal ha tilfredsstillende internkontroll slik at fastsatte mål og resultatkrav følges opp, ressursbruken er effektiv og virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler.

Virksomhetens ledelse har ansvar for å påse at internkontrollen er en integrert del av direktoratets styring, og fungerer på en tilfredsstillende måte. Dette skal ivaretas gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling, samt gjennom tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer.

Videre er det sentralt å ivareta en organisasjonskultur⁵ som bidrar til et godt arbeidsmiljø og god måloppnåelse.

Virksomheten skal årlig rapportere til departementet om tilstanden på internkontrollen, jf. nærmere krav i tildelingsbrevne.

Direktoratets internrevisjon skal innrettes i samsvar med Finansdepartementets rundskriv R-117. Fiskeridirektøren har myndighet til å beslutte å kjøpe internrevisjonstjenester i markedet.

Fiskeridirektøren skal informere departementet dersom det avdekkes alvorlige forhold.

5.4 Informasjonssikkerhet

Direktoratets internkontroll og risikostyring innenfor digital sikkerhet skal være en integrert del av virksomhetens styring og skal basere seg på gjeldende regler, anerkjente standarder og vurderinger av risiko- og trusselbildet.

5.5 Evalueringer

Direktoratet skal bruke evalueringer systematisk som del av virksomhetsstyringen, jf. bestemmelsene punkt 2.7.i økonomiregelverket. Det innebærer blant annet å evaluere virkningen av tiltak som er iverksatt og vurdere endringer med sikte på en mest mulig effektiv virkemiddelbruk. Planlegging, gjennomføring og offentliggjøring av større evalueringer skal være tema i styringsdialogen med departementet.

⁵ Med organisasjonskultur menes bl.a. styringsfilosofi, holdninger, etaten etiske verdier, organisering og utviklingsmuligheter.

6. Sikkerhet og beredskap

Ivaretagelse av samfunnssikkerhet, beredskap og informasjonssikkerhet er sentrale oppgaver for direktoratet.

6.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap skal være en integrert del av Fiskeridirektoratets virksomhet. Innenfor sitt samfunnsoppdrag skal direktoratet bidra til at næringslivet gjøres i stand til å levere de varer og tjenester som samfunnet etterspør også i kriser.

Sikkerhet og beredskap skal være en integrert del av direktoratets virksomhet. Sikkerhetsledelse skal være en integrert del av virksomhetsstyringen. Direktoratet skal ha oversikt over egne verdier og kartlegge risiko og sårbarhet på egne ansvarsområder, inklusiv vesentlige gjensidige avhengigheter til andre virksomheter og sektorer der dette er aktuelt. Virksomheten skal ha oppdaterte beredskapsplaner og delta i eller selv gjennomføre beredskapsøvelser. Øvelser og uønskede hendelser skal evalueres og følges opp.

6.2 Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet (som handler om å styre risikoen i oppgaver og tjenester som er avhengige av digital teknologi og digitale tjenester) skal være en integrert del av virksomhetens overordnede arbeid med sikkerhet og beredskap. Arbeidet med informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet skal basere seg på gjeldende regler, anerkjente standarder og vurderinger av risiko- og trusselbildet.

6.3 Internkontroll og varsling av sikkerhetstruende hendelser

Direktoratets innretning og omfang av internkontroll skal tilpasses identifisert risiko. Hendelser som truer eller kompromitterer, skal varsles til departementet i tråd med fastsatte varslingsrutiner.

7. Styringsdialog

Styringsdialogen mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet er forankret i den årlige Prop. 1 S (fagproposisjonen) og Stortingets behandling av denne, instruksen, samt reglement for økonomistyring i staten.

Departementet fastsetter styringsdialogens form og innhold i samråd med direktoratet. Departementet har overordnet ansvar for at styringsdialogen fungerer på en hensiktsmessig måte. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen som følger vedlagt de årlige tildelingsbrevene til virksomheten.

Styringsdialogen skal dokumenteres, og Nærings- og fiskeridepartementets styringssignaler gis alltid skriftlig. Ved uklarheter skal direktoratet ta kontakt med departementet. Nærings- og fiskeridepartementet oversender referat fra faste møter i styringsdialogen til Riksrevisjonen.

7.1 Strategier

Fiskeridirektoratets strategier og flerårige planer, jf. bestemmelsene punkt 2.3.1 skal ta utgangspunkt i formålet og målene for virksomheten, jf. Prop. 1 S. Det skal være kontakt mellom direktoratet og departementet ved utarbeidelse og endring av overordnet virksomhetsstrategi. Etatens virksomhetsstrategi skal forelegges departementet før endelig fastsettelse i etaten.

7.2 Tildelingsbrev

I tildelingsbrevet for det aktuelle år formidles Stortingets vedtak og forutsetninger samt andre føringer og forventninger fra departementet. Tildelingsbrevet inneholder en oversikt over de bevilgninger og fullmakter som stilles til direktoratets disposisjon i budsjettåret.

Før endelig tildelingsbrev fastsettes, utarbeider departementet et utkast til tildelingsbrev som sendes til direktoratet til uttalelse.

Supplerende tildelingsbrev sendes dersom det i ettertid av det ordinære tildelingsbrevet oppstår behov for nye eller endrede styringssignaler, å tildele direktoratet midler eller å gi større oppdrag som ikke fremgår av tildelingsbrevet.

7.3 Årsrapport

Fiskeridirektoratet skal utarbeide en årsrapport i overensstemmelse med krav i tildelingsbrev, denne instruksene, bestemmelsene om økonomistyring i staten og tilhørende rundskriv. Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai og sammen med årsrapporten. Direktoratet skal sende kopi av årsrapporten til Riksrevisjonen.

7.4 Rapportering gjennom året

Rapporteringskrav og -frister vil fremgå av de årlige tildelingsbrevene. Krav til rapportering gjennom året vil bli tilpasset de styringsbehov departementet til enhver tid har og vil bli vurdert i samråd med direktoratet. Dersom det oppstår alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner, må direktoratet straks ta kontakt med Nærings- og fiskeridepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle om hendelser i tråd med varslingsrutiner.

7.5 Møter og annen kontakt i styringsdialogen

Det gjennomføres årlig to etatsstyringsmøter med direktoratet. Departementet fastsetter, i samråd med virksomheten, tidspunkt og dagsorden for møtene. Det utarbeides referat fra møtene. Utkast til referat forelegges etaten før endelig referat ferdigstilles.

Det kan være behov for kontakt og møter mellom departementet og direktoratet også ut over de faste møtene som inngår i styringskalenderen. Dersom departementet i møter eller ved annen kontakt formidler føringer som har karakter av styring, skal disse oversendes skriftlig til etaten ved referat eller på annen måte. Også annen informasjon som er vesentlig for styringsdialogen skal dokumenteres skriftlig.

7.6 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Direktoratet skal følge opp merknader fra Riksrevisjonen. Nærings- og fiskeridepartementet stiller ved behov nærmere krav om rapportering om oppfølging av saker fra Riksrevisjonen.

7.7 Høringsuttalelser

Ved høringer der bare departementet er høringsinstans, vil departementet innhente uttalelser fra underliggende etater etter behov. Hvis direktoratet er angitt som høringsinstans, kan høringsuttalelser gis direkte og med kopi til departementet. Dette gjelder også der virksomheten gir uttalelse på eget initiativ. Saker som reiser prinsipielle spørsmål innenfor virksomhetens ansvarsområde, eller som i stor grad berører virksomheten, bør tas opp med departementet i god tid før høringsuttalelse avgis.

8. Særskilte føringer om kommunikasjon og om kontakt med folkevalgte organer, andre departementer mv.

8.1 Kommunikasjon

Fiskeridirektoratet er ansvarlig for kommunikasjon og informasjon på sine fagområder. Kommunikasjonsarbeidet skal være i samsvar med den statlige kommunikasjonspolitikken. Kravene i språkloven gjelder på alle plattformer.

8.2 Ekstern kommunikasjon

Direktoratet skal orientere departementet i god tid før offentliggjøring av hørings svar, større utredninger, evalueringer eller rapporter som etaten har utført eller bestilt. Dersom det oppstår spørsmål om hvem som bør håndtere en medie henvendelse, skal direktoratet raskt ta kontakt med departementet for å avklare spørsmålet.

8.3 Kontakt med Stortinget eller andre folkevalgte organer

Ansvarlig statsråd har konstitusjonelt og parlamentarisk ansvar overfor Stortinget, og regjeringen og departementet er overordnet underliggende etater. Som følge av dette skal henvendelser fra Stortinget til underliggende etater normalt skje gjennom departementet. Dette gjelder også dersom folkevalgte ønsker å besøke etaten. Dersom Fiskeridirektoratet blir invitert til, eller på annen måte kontaktet av Stortinget eller folkevalgte, skal departementet orienteres. Departementet skal avklare rammene for et slikt møte og statsråden skal alltid gis anledning til å delta.

8.4 Kontakt med andre departementer

Dialog med andre departementer skal formaliseres gjennom styringsdialogen med Nærings- og fiskeridepartementet før ev. avtaler om oppdrag inngås.

9. Styring og forvaltning av eierinteresser

Erverv av aksjer, andre verdipapirer eller eiendom må tas opp med departementet på forhånd. Det må deretter gis særskilt bevilgning fra Stortinget til alle slike investeringer. Det skal foreligge egne retningslinjer for direktoratets forvaltning, som bl.a. inkluderer hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves overfor hvert enkelt selskap/foretak eller grupper av selskaper/foretak. Styring, oppfølging og kontroll skal tilpasses statens eierandel, selskapets egenart, risiko og vesentlighet.